

Doprinos Marijine legije evangelizaciji društva

Pandža, Miroslav

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of Catholic Theology / Sveučilište u Splitu, Katolički bogoslovni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:202:473050>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of The Catholic Faculty of Theology
University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
DIPLOMSKI KATEHETSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

DOPRINOS MARIJINE LEGIJE EVANGELIZACIJI DRUŠTVA

Diplomski rad

Mentor: doc. dr. sc. Ivica Jurić

Student: Miroslav Pandža

Split, 2023.

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	2
UVOD.....	3
1. POVIJEST I STRUKTURA MARIJINE LEGIJE.....	5
1. 1. Nastanak Marijine legije	5
1.2. Poslanje Marijine legije.....	7
1.3. Ustrojstvo Marijine legije.....	7
1.3.1. Prezidij.....	10
1.3.2. Sastanak.....	10
1.3.3. Apostolat.....	11
2. STOŽERI DUHOVNOSTI MARIJINE LEGIJE.....	15
2.1. Prava pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji	15
2.2. Euharistija i Marijina legija.....	17
2.3. Nastanak i smisao pobožnosti krunice.....	18
2.4. Krunica kao model duhovnoga rasta i izvorište u službi evangelizacije.....	20
2.5. Karitativno djelovanje Marijine legije: „Najveća je među njima ljubav“.....	22
2.6. Čudotvorna medaljica.....	23
3. MARIJINA LEGIJA I DUHOVNI DOPRINOS CRKVENOJ ZAJEDNICI.....	25
3.1. Stav papa prema Marijinoj legiji	25
3.2. Svjedoci i plodovi Marijine legije.....	27
3.3. Pogled iz prošlosti prema budućnosti za sadašnjost.....	29
ZAKLJUČAK.....	31
LITERATURA.....	32
PRILOG.....	34
SUMMARY.....	36

SAŽETAK

Autor u diplomskom radu promišlja o Marijinoj legiji i njezinom doprinosu evangelizaciji društva. U prvom poglavlju govori o povijesti nastanka Marijine legije, prikazujući njezin početak, koji se dogodio prije više od stotinu godina, razvoj i smjer kroz prizmu osnivača u kontekstu tadašnjega stanja Crkve i svijeta. Iznose se razlozi i usmjerenja Marijine legije. Obrazlaže se njezin program, poziv i poslanje te nužni uvjeti da bi mogla djelovati na određenom području. U drugom poglavlju prezentira se srž i bogatstvo duhovnoga života Marijine legije. Ističe se njezina oslonjenost na nauk i praksu Crkve i velikodušna upućenost na prijekne potrebe bližnjih. Posebno se ističe pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji, koja nije samo majka Kristu već i svim ljudima naglašavajući da u pravu pobožnost prema Mariji mora biti uključeno i služenje dušama što Legija nastoji ostvariti kroz vršenje apostolata. Posebno mjesto u životu legionara ima Euharistija i molitva krunice kao temelji koji im pomažu u duhovnom rastu i na putu prema ostvarivanju cilja Marijine legije. U trećem, zaključnom poglavlju, iznose se promišljanja o specifičnom doprinosu Marijine legije poslanju Crkve koje je prepoznato od strane mnogobrojnih Petrovih nasljednika koji su joj iskazali potporu naglašavajući njezinu ulogu u izgradnji i širenju kraljevstva Božjega, uvijek u odanosti i poslušnosti crkvenom učiteljstvu. Ističu se i pojedini njezini članovi kao reprezentativni primjeri utjelovljenja Legijskoga duha koji su umrli na glasu svetosti i čija poruka života poziva na svetost svakoga od nas.

Ključne riječi: euharistija, Frank Duff, krunica, Marijina legija, čudotvorna medaljica, evangelizacija, pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji.

UVOD

U današnjem svijetu svjedoci smo gotovo potpune sekularizacije društva, zato neki govore kako polako dolazi do povratka duhovnosti. Duhovnost je ljudska potraga za onim što nadilazi ljudsko i koje je otvoreno za transcendentalno. Kada se govori o kršćanskoj duhovnosti, pojam duhovno prije svega odnosi se na ono što je od Duha Svetoga. Kada Duh prožme sve dimenzije čovjeka, nadahnjuje njegove misli, osjećaje i pokrete, tek tada se čovjek može nazvati duhovnim. Tko dopusti Duhu da postupno ispuni njegovo biće i život, počinje drugim ljudima govoriti o Bogu, druge poziva k Bogu, svojom pojavom posreduje Boga drugima. Duhovan se čovjek prepoznaje po krajnjoj raspoloživosti za druge, po spremnosti po kojoj se daruje Kristu i ljudima.

Tako i kardinal Suenens u svojoj izjavi kaže kako je podlaganje Duhu Svetomu tajna svetosti.¹ Blažena Djevica Marija upravo je najbolji ljudski odgovor na Božju ljubav koju personalizira Duh Sveti. U odnosu Duha Svetoga i Marije susreće se Božja ljubav s ljudskom ljubavlju. Upravo kroz duhovnost Marijine legije legionari se žele sjediniti s Marijom. Marija nije samo nositeljica Milosti (Krista), ona je sama ostvarenje svega blaga milosnoga života duše koja je sva u Bogu. Tako i sudjelovanje u Marijinu životu, za dušu koja se s njom sjedini (Marijina legionara), znači neizrecivo duhovno bogatstvo. Kao od suradnika Božjih od nas se traži apostolska hrabrost, prihvaćanje vlastita apostolskoga djelovanja.

Najvažniji put posvećenja Marijinih legionara je molitva, euharistija i djelovanje. Tako Marijina legija preko svakodnevne molitve, sakramentalnoga života i djelovanja želi svoje članove voditi ka posvećenju vlastita života, a time i svih drugih ljudi koji su napustili krilo Crkve jer u svojem bližnjemu gleda Gospodina i služi mu.

Ustrojena prema slavnoj vojsci Rimskoga Carstva za cilj nema pokoriti čovjeka već za cilj ima osvojiti duše za Krista. Po uzoru na rimsku legiju i Marijina legija ima svoje ustrojstvo i pravila po kojima djeluje a sva su zapisana u Priručniku Marijine legije koji je sastavio njezin osnivač, sluga Božji, Frank Duff. Osnovana 1921. godine u Dublinu sa svega petnaest članova danas broji milijune članova diljem svijeta.

Marijina legija udruga je rimokatolika koji uz odobrenje Crkve pod posebnim vodstvom Marije Bezgrešne žele osobno rasti u svetosti i pomoći drugima na tom putu kroz duhovna i tjelesna djela milosrđa. Članovi su pozvani nastojati svojim krepostima i hrabrošću doprinijeti rastu kraljevstva Božjega, zbog čega je imenovana i ustrojena po uzoru na čuvenu vojsku

¹ Usp. Leon Joseph Suenens, *Teologija apostolata*, Naklada sv. Antuna, Zagreb, 2015., 7.

staroga Rima. Otvorena je za članstvo svim osobama koje žele prakticirati katoličku vjeru s nakanom da ispune svoju zadaću unutar Crkve prihvaćajući obveze Marijine legije. Prijavljuju se u nekome od skupina – prezidija. Nakon toga slijedi polaganje Legionarskoga obećanja i upis u djelatno članstvo. Legionar u svojem bližnjemu (a to je cijelo čovječanstvo bez razlike) mora gledati Gospodina i u skladu s time služiti mu, zbog čega stalno nosi u srcu Gospodinov nalog: „Zaista, kažem vam, što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite!“ (Mt 25,40) Legionari, da bi mogli doprinijeti i ustrajati u širenju kraljevstva Božjega, svoj rad moraju osloniti na snažne temelje. Marijina legija prvenstveno se oslanja na njegovanje pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji, euharistiji, kao središtu i izvoru svake milosti, te molitvi krunice u kojoj je sažeta cijela povijest spasenja.

Njezinu karizmu i dobrobit prepoznali su i preporučili mnogi pape, od pape Pija XI. do pape Franje. Priznavali su i blagoslivljali njezin rad osobito kao sredstvo obraćenja i rasta u vjeri, nadi i ljubavi u misijskim zemljama Indije, Kine i Afrike. Na početku 21. stoljeća Marijina legija ima preko 12 milijuna radnih i molitvenih članova u dvije tisuće biskupija, djeluje u 170 država diljem svijeta, a u Hrvatskoj postoji već oko 60 godina. Najodličniji primjeri utjelovljenja njezina duha i njezinih načela su svijetli likovi koji su živjeli i umrli na glasu svetosti i čija poruka života poziva na svetost i današnjega suvremenog čovjeka. Svaka misao, riječ i čin legionara trebaju biti prožeti mišlju vodiljom koja trajno podsjeća da pobjeda dolazi po Mariji. Zato u potpunom predanju Blaženoj Djevici Mariji svaki legionar na godišnjoj svačanosti Aciesa izgovara riječi: "Sav sam tvoj, Kraljice i Majko moja, sve što imam tvoje je."

1. POVIJEST I STRUKTURA MARIJINE LEGIJE

Svaka organizacija ima svoj cilj djelovanja, svoju strukturu i povijest svoga nastanka pa tako i Marijina legija. Marijina legija ima apostolski cilj, a to je da ljudima naviješta evanđelje, da slavi Boga svetošću svojih članova, koja se razvija molitvom i djelatnom suradnjom, pod crkvenim vodstvom kako bi se proširilo kraljevstvo Božje. Ta je, danas mnogobrojna Marijina legija, počela na najskromniji mogući način ni ne sanjajući da će postati Marijino oruđe za proširenje kraljevstva Božjega. Marijin duh prožima Legiju te Legija na poseban način teži Marijinoj dubokoj poniznosti, njezinoj savršenoj poslušnosti, neprestanoj molitvi, samopožrtvovnoj i odvažnoj ljubavi prema Bogu. Kao što i *Dekret o apostolatu laika* kaže: „Savršen uzor duhovnoga i apostolskoga života jest Blažena Djevica Marija, kraljica apostola, koja je, dok je na zemlji slično svima nama provodila život pun obiteljskih briga i napora, uvijek bila intimno povezana sa svojim Sinom i na sasvim je poseban način surađivala u Spasiteljevu djelu. Neka je najodanije svi štiju i neka povjere svoj život i apostolat njezinoj majčinskoj brizi“² tako i Legija sav svoj rad polaže u Marijine ruke te u njoj vidi savršen uzor vjere i put prema njezinu Sinu.

1.1. Nastanak Marijine legije

Marijina je legija udruga rimokatolika koji uz odobrenje Crkve pod posebnim vodstvom Marije Bezgrešne žele osobno rasti u svetosti i pomoći drugima na tom putu kroz duhovna i tjelesna djela milosrđa. Duboko je svjesna da: „Sav život ljudi, i pojedinaca i skupina, pruža sliku borbe, i to dramatične, između dobra i zla, između svjetla i tame.“³ Članovi su pozvani nastojati svojim krepostima i hrabrošću doprinijeti rastu kraljevstva Božjega, zbog čega je imenovana i ustrojena po uzoru na čuvenu i discipliniranu vojsku staroga Rima noseći ne pogubno nego duhovno i spasonosno oružje.

Sve je nastalo Božjom providnošću te ljudskom raspoloživošću za djelovanje milosti, jedne večeri u rujnu 1921. godine na spontanom susretu oko kipa Bezgrešne koji je napravljen po uzoru na *čudotvornu medaljicu*⁴ sv. Katarine Laboure uz cvjetni ures s upaljenom

² Drugi vatikanski koncil, „Apostolicam actuositatem“ (Dekret o apostolatu laika) u: *Dokumenti*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1986., 435.

³ Drugi vatikanski koncil, „Gaudium et spes“ (Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu) u: *Dokumenti*, Zagreb, 1986., 655.

⁴ Usp. Ernesto Cassinari, *Sv. Katarina Laboure*, Družba sestara milosrdnica, Zagreb, 1961. (cijela knjiga opisuje

svijećom. „Nisu oni odabrali nju. Ona je odabrala njih, i otada oni stupaju i bore se zajedno s njom, znajući da će imati toliko uspjeha i ustrajnosti koliko budu s njom sjedinjeni.“⁵

Potaknuti Duhom zajedno su kleknuli i izmolili zaziv Duhu Svetomu, potom krunicu, a nakon nje su sjeli te promišljali kako najbolje izvršiti volju Božju i probuditi ljubav prema Bogu kod onih koji tu ljubav ne poznaju. Uskoro je slijedilo prvo primanje u tu udrugu koja je imala privremeni naziv Gospa od Milosrđa, jer je nikla iz ideje nadahnutih članova jednog ogranka udruge sv. Vinka Paulskoga u Dublinu 7. rujna 1921. uoči blagdana Rođenja Blažene Djevice Marije u 20 sati u kući Myra House. Željeli su doživjeti, živjeti i pokazati pravo lice Katoličke Crkve.⁶ Legija – to je bilo ime rimske vojske, koja je uzor revnosti, hrabrosti, poslušnosti za Marijine legionare koji žele osvojiti svijet za Krista, kao što su stari rimski legionari osvajali ondašnji poznati svijet za Rimsko Carstvo.⁷ Ključan lik i pokretač svega bio je vjernik laik, Frank Duff, rođen 7. lipnja 1889. godine u Dublinu. Imao je zapaženu karijeru u državnoj službi. U slobodno vrijeme bavio se sportskim aktivnostima te se pridružio Družbi sv. Vinka Paulskoga gdje je produbio i aktivirao katoličku vjeru uz iznimnu osjetljivost za potrebite na duši i tijelu. Slično kao djeca u Fatimi koja su imala viziju posljednjih stvari koja ih je ohrabrila na pokornički život molitve i žrtve za obraćenje grešnika, 1916. godine nakon slutnje u molitvi o mogućnosti vječne propasti duša i beznađa koje pruža bezbožan život odlučio je svakodnevno biti na misi, adoraciji, moliti cijeli Časoslov i biti što aktivniji član udruge Vinka Paulskoga zalažući se za duhovna i tjelesna djela milosrđa, u duhu one koja je zgazila glavu zmiji, sudjelujući u širenju kraljevstva Božjega po poslušnosti Crkvi.⁸ Tako je postupno sa skupinom vjernika i svećenikom Dublinske nadbiskupije o. Michaelom Toherom došao do nadahnute ideje i utemeljio prvi prezidij buduće Marijine legije (čiji je priručnik Frank gotovo u cijelosti sam sastavio), u kojoj je zdušno djelovao sve do prelaska u vječnost 7. studenoga 1980. godine u dobi od 91 godine. Valja posebno istaknuti da je s razlogom bio vrlo zauzet i plodan član Crkve te je zbog svojih sposobnosti i utjecaja bio pozvan te je nazočio Drugomu vatikanskom koncilu kao laički promatrač. Njegov svijetli trag potaknuo je tadašnjega dublinskog nadbiskupa kardinala Desmonda Connella da u lipnju 1996. godine pokrene postupak za njegovo proglašenje blaženim.

nastanak i smisao navedene pobožnosti).

⁵ *Službeni priručnik Marijine legije*, Koncilij Marijine legije, Zagreb, 2008., 24.

⁶ Isto, 24-25.

⁷ Usp. Hilde Firtel, *Život za Krista – Frank Duff i Marijina legija*, Biskupijski ordinarijat, Đakovo, 1990., 45.

⁸ Usp. Michael Fritz, „Fatima i Marijina legija“, u: *Marijin legionar*, lipanj 2017., br. 32, 10.

1.2. Poslanje Marijine legije

Svrha je Marijine legije jednostavna: slaviti Boga svetošću njezinih članova, koja se razvija molitvom i djelatnom suradnjom, pod crkvenim vodstvom, u poslanju Marije i Crkve kako bi se satri glava zmiji i proširilo Kristovo kraljevstvo. U tom smislu Marijina legija nadležnom ordinariju i župniku stoji na raspolaganju za dobrobit Crkve i ne želi ništa poduzimati bez odobrenja Crkve. Dakle, u njoj laici, surađujući s hijerarhijom, surađuju u evangelizaciji pojedinaca i društva. Marijina legija osobito teži Marijinoj savršenoj poniznosti i poslušnosti, molitvi i mrtvljenju, čistoći i strpljivosti, mudrosti te samopožrtvovnoj i odvažnoj ljubavi prema Bogu i bližnjima koja raste i sazrijeva na temelju kreposti vjere kojoj je Blažena Marija najbolji uzor.⁹

Na toj liniji odjekuje antropolško-teološki obrazloženo i vrlo poticajno tumačenje koje donosi Drugi vatikanski koncil: „Savršen uzor ovakvoga duhovnog i apostolskog života jest Blažena Djeвица Marija, Kraljica apostolâ, koja je, dok je na zemlji slično svima nama provodila život pun obiteljskih briga i napora, uvijek bila intimno povezana sa svojim Sinom i na sasvim je poseban način surađivala u Spasiteljevu djelu... Neka je najodanije svi štiju i neka povjere svoj život i apostolat njezinoj majčinskoj brizi.“¹⁰

Poniznost, ako je prava, potiče na oslanjanje ne na sebe nego na Krista s kojim se pobjeđuje svijet s pouzdanjem i smjelošću u služenju širenja Kraljevstva Božjeg. Najizvršnji primjer i pomoć i u tome je Majka Marija. Po njoj Duh Sveti nanovo dolazi činiti velika djela.¹¹

1.3. Ustrojstvo Marijine legije

Marijina legija otvorena je za članstvo svim osobama koje žele prakticirati katoličku vjeru odano s nakanom da ispune svoju zadaću unutar Crkve prihvaćajući obveze Marijine legije. Prijavljuju se u nekome od skupina – prezidija (maloljetni se primaju u prezidij za mladež) prilažući molbu predsjedniku koji će razmotriti ispunja li dotična osoba uvjete za primitak u razdoblje kušnje od najmanje tri mjeseca. Nakon toga slijedi polaganje

⁹ Usp. *Službeni priručnik Marijine legije*, 26-27; Toma Kempenac, *Nasljeduj Krista*, Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1987., III, 5.

¹⁰ Drugi vatikanski koncil, „Apostolicam actuositatem“ (Dekret o apostolatu laika), u: *Dokumenti*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1986., 435.

¹¹ Usp. Leon Joseph Suenens, *Teologija apostolata*, 118.

Legionarskoga obećanja i upis te mu svi članovi pružaju potporu. Samo Legionarsko obećanje, za koje je Frank Duff doživio unutarnje prosvjetljenje, i to na sam blagdan Duhova, ne odnosi se na Mariju nego na Duha Svetoga, koji je u Mariji oblikovao povijesnoga Krista, a sada i dalje u srcu svakoga čovjeka oblikuje živoga Krista.¹² Ako neki član obećanje odbaci u sebi, ima moralnu obvezu napustiti Legiju. Dakle, vrata Legije ne smiju biti otvorena neprikladnim članovima koji bi mogli razvodniti legijski duh i donijeti sablazan.¹³

Drugi vatikanski koncil ističe koja je glavna i neizostavna misija svih članova Crkve u svim vremenima i podnebljima.

Crkva se rodila zato da šireći posvuda na zemlji kraljevstvo Kristovo, na slavu Boga Oca, sve ljude učini dionicima spasonosnoga otkupljenja, i da se po njima sav svijet doista upravi ka Kristu. Svaka djelatnost mističnoga Tijela usmjerena prema tom cilju zove se apostolat, koji Crkva vrši svim svojim udovima, dakako na različite načine; kršćanski je naime poziv po svojoj prirodi također i poziv na apostolat. Kako u tkivu živoga tijela nijedan ud nije naprosto pasivan, nego zajedno sa životom tijela sudjeluje i u njegovoj djelatnosti, tako i u Kristovu Tijelu, koje je Crkva, čitavo tijelo, 'prema djelotvornosti što je svakom pojedinom dijelu odmjerena, ostvaruje rast tijela' (Ef 4,16). Štoviše, tolika je u tom tijelu povezanost i sraslost udova (usp. Ef 4,16) da se za ud koji ne djeluje prema svojoj mjeri na rast tijela mora reći da nije od koristi ni Crkvi ni sebi.¹⁴

Legionarsko člansko obećanje upravljeno je Duhu Svetomu, kojemu su katolici, općenito gledajući, osobito prije Drugoga vatikanskog koncila premalo pobožni, a legionari moraju gajiti posebnu ljubav prema Trećoj božanskoj osobi. Sav rad članova „ovisan je o sili i djelovanju Duha Svetoga, pa stoga zahtijeva blisko sjedinjenje s njime. Dvije stvari pritom su bitne: svjesna pozornost na njega i pobožnost prema Blaženoj Djevici s kojom on djeluje u nerazdruživu jedinstvu“.¹⁵ Legija zna da je produhovljenje članova njezina glavna zadaća. Od samih početaka ljudi su pristupali Marijinoj legiji i u njezinoj duhovnosti nalazili ozračje u kojem su se mogli duhovno razvijati. U jednom intervjuu Duff je izjavio: "Marijina legija pokazuje članovima velike istine katoličke vjere i uči ih da razumiju tajne svete vjere: nauku o tajanstvenom Tijelu Kristovu, Marijin položaj u Božanskom Otkupiteljskom planu, te njezinu usku povezanost sa Svetim Duhom. Ove su nauke svete i one posvećuju i proizvode

¹² Usp. Hilde Firtel, *Život za Krista – Frank Duff i Marijina legija*, 47.

¹³ Usp. *Službeni priručnik Marijine legije*, 102-105.

¹⁴ Drugi vatikanski koncil, „Apostolicam actuositatem“ (Dekret o apostolatu laika), u: *Dokumenti*, 433.

¹⁵ *Službeni priručnik Marijine legije*, 115.

svece."¹⁶ Uz uobičajeno članstvo postoji Pretorijanski stupanj koji se obvezuje na intenzivniju molitvu, svakodnevnu misu i časoslov. Pomoćno članstvo sačinjavaju oni koji nisu preuzeli dužnosti djelatnoga članstva, ali mole pod njezinim imenom i u njezinu duhu. „Svećenici, redovnici i redovnice osobito se pozivaju na to da postanu adjutori (molitveni suradnici). Legija iskreno želi zajedništvo s posvećenim osobama koje su na poseban način pozvane da provode život molitve i bliskoga odnosa s Bogom te koje u Crkvi tvore moćnu elektranu duhovne energije. Uspješno spojen s tom elektranom, legijski stroj radit će neodoljivom snagom.“¹⁷ Događa se ono što sv. Ljudevit Marija Montfortski zove tajnom milosti opisujući to ovako: „Ali treba još primijetiti da se svim našim dobrim djelima, kada prođu kroz Marijine ruke, povećava čistoća, a dosljedno i zasluga te naknadna i isprosna vrijednost; zato ona postaju mnogo uspješnija da pomognu čistilišne duše i da obrate grješnike, negoli bi bila kad ne bi prošla preko djevičanskih i darežljivih Marijinih ruku.“¹⁸ Na taj način oni koji postaju Legijinim članovima imaju udjela u svim njezinim molitvama, žrtvama i djelima širom svijeta te se tu odvija međusobno obogaćivanje. Samim tim što su u duhu povezani izmolili kronicu, imaju više volje i smisla za rad, prikazivanje žrtvi i bolji suživot. „Naš dobri Isus daje nam tu veliku milost duhovnoga siromaštva kao nagradu za naše junačko i nesebično djelo, kojim smo mu ustupili svu vrijednost svojih dobrih djela preko ruku njegove svete Majke. Ako on daje stotruko, pače i na ovome svijetu, onima koji iz ljubavi prema njemu ostave izvanjska, vremenska i propadljiva dobra, koliku li će stotrukost dati onomu koji mu žrtvuje i sama svoja unutarnja i duhovna dobra!“¹⁹

Ustrojstvo je sljedeće: prezidij je osnovna skupina; broji 4 do 15 legionara; djeluje pri župi ili samostanu; kurija se osniva tamo gdje postoje najmanje tri prezidija, djeluje pri biskupiji; komicij je kurija koja ima sebi pridruženu jednu ili više drugih kurija, djeluje pri biskupiji ili nadbiskupiji; regija se osniva tamo gdje postoji više komicija, ali ne tako velik broj komicija da bi se trebao osnovati senat; senat je upravno vijeće za više regija; Koncilij je najviše upravno Vijeće Marijine legije koji se nalazi u Dublinu.

¹⁶ Hilde Firtel, *Život za Krista – Frank Duff i Marijina legija*, 64.

¹⁷ *Službeni priručnik Marijine legije*, 120.

¹⁸ Ljudevit Marija G. Montfort, *Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici Mariji*, Symposion, Zagreb, 2005., 172.

¹⁹ Isto, 137.

1.3.1. Prezidij

Osnovna jedinica Marijine legije naziva se prezidij (lat. praesidium; izdvojena jedinica rimske legije što je obavljala posebnu dužnost koja se odnosila na dio bojišnice). Svaki prezidij ima ime prema nekome od naslova Blažene Djevice Marije, npr. Bezgrešno Začeće, Pohodaenje itd. Svaki prezidij mora biti pripojen glavnom Konciliju Marijine legije. Prezidij treba izravno ovisiti o takvu upravnom tijelu uz odobrenje mjesnoga župnika ili ordinarija. Svaki prezidij treba imati tjedne susrete, duhovnika, predsjednika, dopredsjednika, tajnika i blagajnika. Ako duhovnik ne može biti nazočan, imenuje kolegu ili redovnika ili sposobnoga legionara. Važno je napomenuti da „ni jedan član ne smije napustiti vlastiti prezidij da bi se priključio drugomu prezidiju dok mu predsjednik prvoga prezidija ne dadne pristanak. Takva osoba prima se u drugi prezidij u skladu sa Statutom i pravilima za primanje novih članova, s time što razdoblje kušnje i polaganje Obećanja nisu potrebni. Kada se zatraži taj pristanak, ne bi ga trebalo uskratiti bez razloga. Žalba u vezi s tim podnosi se kuriji.“²⁰ Što se tiče mladih, „dva odrasla legionara bi trebalo imenovati službenicima u prezidiju za mladež. Budući da obučavanje mladih zahtijeva određene odlike, nije svaki odrasli legionar prikladan za tu službu, pa ih zato treba birati pomnjivo. Može se smatrati da njihov rad u tome svojstvu zadovoljava radnu obvezu u prezidiju odraslih. Oni će prezidij za mladež zastupati u kuriji ili pak u kuriji za mladež, ako takva postoji.“²¹ Sve generacije su prisutne, s tim da se mladima ipak poklanja posebna pažnja zbog posebno osjetljivoga razdoblja kroz koje prolaze.

1.3.2. Sastanak

Kao što se u naravnom redu stvari energija prenosi spojem, tako se i ljudi duhovno krijepe kada su povezani osobno i zajednički s Duhom Svetim. Sastanci koji u Marijinoj legiji traju oko 90 minuta su sredstvo uspostavljanja i njegovanja zajedništva i međusobne potpore na putu posvećenja, koji se ne smiju događati tek mehanički nego iz poštovanja prema Bogu i bližnjemu koji je tu. „Prezidij mora poštivati pravila. Onoliko koliko legionar iskazuje poštovanje prema prezidiju toliko će primati legijskoga života. S obzirom na to da je bit legijskoga duha težnja da se postigne savršenost, i prezidij se mora potruditi oko toga da zasluži najveće moguće poštovanje od svojih članova kako bi jače mogao utjecati na njih.

²⁰ *Službeni priručnik Marijine legije*, 111.

²¹ Isto, 112.

Prezidij koji od svojih članova zahtijeva poštovanje što ga sâm ne iskazuje prema kodeksu po kojemu djeluje, gradi kuću na pijesku. To je činjenica koja objašnjava zašto se kroz cijeli priručnik naglašava potreba za točnim pridržavanjem redoslijeda sastanaka i općih postupaka onako kako su opisani.²² Red i točnost se mora održavati da odnosi i stvari ne prijeđu u kaos. „Uredi kuću svoju“ (Iz 38,1). Krunica se može moliti pred Presvetim Sakramentom a poslije se susret nastavlja u dvorani. U svakom slučaju: „Što je ljudskom tijelu disanje, to je legijskim sastancima krunica.“²³

Što se tiče izvještaja koji se iznosi na sastanku, neki smatraju kako se iznošenjem dobrih djela u apostolatu u osvrtu na protekli rad pred drugima ogriješi o krepost poniznosti. No, upravo oholost može imati obličje poniznosti dok svjedočenje primjera daje hvalu Bogu i potiče druge na nasljedovanje, izbjegavajući posebnost i umišljenost te da se radosno podvrgnu pravilima u duhu jedinstva i povjerljivosti ne elitizma. Naime, vidljivi uspjesi nisu pouzdan pokazatelj prave uspješnosti, jer neki dobije nešto bez imalo napora, a drugi kroz herojsku ustrajnost nema vidljivoga, ali ima pravoga ploda.

Poseban svečani godišnji susret obnavljanja posvete Gospi, pojedinačnoga i skupnoga, naziva se *Acies* (lat. označava vojsku postrojenu u bojne redove) a obavlja se 25. ožujka ili dana bliska tom datumu kada se uz pjesmu moli *Catena* (uobičajne legionarske molitve) uz, ako je moguće, blagoslov s Presvetim Sakramentom i slavlje svete mise. Također se održava godišnje okupljanje na svetkovinu Bezgrešnoga začeca 8. prosinca, tzv. *Prosinačka svečanost*.²⁴

1.3.3. Apostolat

Legionar se predaje po Mariji potpuno na raspolaganje Duhu Svetom da postane sve prikladnije njegovo oruđe u službi apostolskoga djelovanja u svrhu spasenja duša.²⁵ Po Kristu prikazanom strpljenju u trpljenju odvija se dragocjeno djelo za posvećenje duša.²⁶ Čovjek za čovjeka, Djevica za djevicu, Drvo za drvo – predstavlja događaj otkupljenja, u kojem su se za sve ljude od prvoga Adama i Eve ljubavlju i žrtvom zauzeli Krist, Marija u otajstvu drveta

²² Isto, 144.

²³ Isto, 149.

²⁴ Isto, 207-210.

²⁵ Usp. Leon Joseph Suenens, *Teologija apostolata*, 127.

²⁶ Usp. Mary Peffley, *Žena vjere – život Edel Mary Quinn*, Komicij Marijine legije, Zagreb, 2008., 46.

svetoga križa.²⁷ „Kada je na red došao posljednji prizor na Kalvariji, kojim je okončana strašna drama Otkupljenja, Isus je visio na drvu Križa, a Marija stajala podno njega, ne samo zato što je bila Majka ispunjena ljubavlju, ne slučajno, nego u istom svojstvu u kojemu je prisustvovala i Utjelovljenju. Bila je ondje kao predstavnica cijeloga čovječanstva, prihvaćajući žrtvu svojega Sina za dobrobit ljudi. Naš Gospodin nije se Ocu predao bez njezina pristanka i žrtve što ju je podnijela u ime sve svoje djece...“²⁸ Duh Sveti djeluje uvijek s njom, osobito u presudnim trenucima Spasitelja Isusa Krista: od utjelovljenja, rođenja, početka javnoga čudesnog djelovanja, pod križem spasenja ljudskoga roda, silaska Duha Svetoga i rođenja Crkve. Dakako, sve treba predati Bogu, ali s Marijom, te sve u zahvalnosti i spremnosti valja potvrđivati njezin 'Fiat'. Veličati Gospodina s Marijom.

Imaj je svagda pred očima, barem donekle. Sjedini svoje nakane i svoju volju s njezinom na takav način da svako tvoje djelo, svaka tvoja molitva bude u jedinstvu s njom. Ništa joj ne bi smjelo biti uskraćeno. Bilo da se moliš Ocu ili Sinu ili Duhu Svetomu, ili kojemu od svetaca, neka to uvijek bude molitva u sjedinjenju s Marijom. Ona te riječi govori zajedno s tobom. Njezine usne i tvoje zajedno oblikuju riječi, ona sudjeluje u svemu. Zato je malo reći da je s tobom. Ona je, na neki način, u tebi; tvoj se život sastoji u tome da Marija i ti Bogu prikazujete sve što zajedno posjedujete. (...) Legijin cilj je biti Marijin odraz. Ako tomu idealu ostane vjerna, Legija će imati dioništvo u Marijinu vrhunskome daru da unosi svjetlo u srca onih koji se nalaze u tami nevjere.²⁹

Marijini apostoli moraju se obasuti beskrajnom strpljivošću i blagošću, kao što se cvijet, koji bi se otvorio pod utjecajem blage topline nježnosti i sućuti, čvrsto zatvara pred hladnoćom zraka. Susreti s njima trebaju kod ljudi ostavljati sljedeći trag: „Jer je spomen na mene slađi od meda i baština moja od mednoga saća.“ (Sir 24,20). Dakle, legionar svjedoči samo s ljubaznošću i blagošću te od toga ne smije nipošto odstupiti. Također ga treba pratiti odlika hrabrosti u promicanju istinskih vrijednosti u svakodnevnom životu, nenametljivo ali odvažno, tako da se poput apostola mogu radovati što su dostojni podnijeti pogrde za Ime (usp. Dj 5,41); po riječima sv. Bernarda: 'Kakve li sramote biti mekoputan ud trnjem okrunjene Glave!' Evangelizacijski posjeti ili pohodi se obavljaju udvoje što pomaže da se nadvladaju ljudski obziri i nelagoda.

²⁷ Službeni priručnik *Marijine legije*, 322.

²⁸ Isto, 323.

²⁹ Isto, 325-326.

Važno je napomenuti da se prilikom pohoda, materijalna pomoć ne smije pružati poradi čistoće nakane davatelja i primatelja, pa je u tim situacijama bolje ići preko karitativnih udruga, poput Družbe sv. Vinka Paulskoga, u kojoj Legija ima svoje korijene, no Legija ima drukčije polje djelovanja: donošenje duhovnih dobara pojedincu i narodu. U pastoralu valja znati da nitko nije tako loš da se ne bi mogao popraviti ni tako dobar da ne bi mogao postati još bolji. Legionar u svojem bližnjemu (a to je cijelo čovječanstvo bez razlike) mora gledati Gospodina i u skladu s time služiti mu, zbog čega stalno nosi u srcu Gospodinov nalog: „Zaista, kažem vam, što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite!“ (Mt 25,40) Legionar je pozvan uvijek biti svjestan da u posjet ne odlazi kao nadmoćan ni ravan nego kao podređen – kao sluga Gospodnji te u odijevanju i govoru moraju biti jednostavni. To nije stvar diplomacije nego iskazivanja iskrene ljubavi tako da po legionaru Marija ljubi svojega sina i brine se o njemu jer zasigurno želi da se Mističnomu Tijelu njezina ljubljenoga Sina tako pristupa. Ona traži pripremu na takvu ljubav i jedva čeka da je ražari. Po njezinu uzoru ni u mislima, a kamoli na drugačiji način, ne nastupaju kritizirajući i sudački prema bližnjemu jer njegove najdublje životne okolnosti i rane poznaje samo Bog koji ih bezuvjetno ljubi i sve čini da ih spasi posve poštujući njihovu slobodu. Legionar se ni u najvećim kušnjama ne obeshrabruje nego upravo okolnosti u izrazitijem obliku križa nisu nedostatak i zapreka pastoralnom uspjehu, nego čudesno i značajno transformacijsko sredstvo postizanja blagoslovljenoga cilja, iako, naravno, teškoće ne smiju proizlaziti iz legionarskoga nemara i neodgovornosti. Dakle, određeni prividni neuspjeh može biti prava priprema za mnogo veći i važniji uspjeh. Legionar gleda u Mariji Majku jedinstva te ne potiče podjele nego sve ljude gleda kao braću i sestre jer su pozvani spoznati da su neizmjerljivo ljubljena stvorenja i djeca Nebeskoga Oca. Kako o tome teološki i pastirski progovara koncilski papa sv. Pavao VI.

Ponajprije, Crkva je Djevicu Mariju uvijek stavljala pred vjernike kao uzor za nasljedovanje, ali ne baš točno po načinu života kakav je ona provodila, to manje što su društveno-kulturne okolnosti u kojima se on odvijao danas gotovo posvuda prekoračene i zastarjele, nego zato što je ona, u konkretnim okolnostima svoga života, cjelovito i slobodno prijanjala uz volju Božju (usp. Lk 1,38), prihvaćala riječ i provodila je u djelo, bila u svome djelovanju nadahnutu ljubavlju i duhom služenja: sve u svemu, ona je bila prva i najsavršenija učenica Kristova. Sve to ima univerzalnu i trajnu vrijednost primjera.³⁰

³⁰ Pavao VI., *Marialis cultus*. (O ispravnom štovanju Blažene Djevice Marije), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1975., 35.

Dakle, marijansku ulogu nije izmislila Legija nego ju je samo usvojila od Kristove Crkve nadahnuta njegovim Duhom, dobro znajući da se bez odnosa s Marijom, čija je uloga i zadaća od Boga dana kao ključna u djelu spasenja, duše snalaze na duhovnom putu teško ili nikako.

Najčešći načini djelovanja su: kućni posjeti obiteljima, bolesnim, starim i osamljenim osobama, posjeti bolnicama, domovima umirovljenika, zatvorima, priprava bolesnika za primanje svetih sakramenata i dolazak svećenika, rad s djecom i mladima, briga za strance i izbjeglice, među osobama na rubu društva (beskućnicima, ovisnicima, prostitutkama,), širenje katoličke literature i poučavanje, organiziranje molitvenih skupina.³¹

³¹ Usp. *Službeni priručnik Marijine legije*, 271-350 (više o toj praksi).

2. STOŽERI DUHOVNOSTI MARIJINE LEGIJE

Kada ono što gradimo stoji na pravim temeljima i oslanja se na njih onda će ustrajati, a oluje koje ga pogađaju neće ga zdrobiti već učiniti snažnijim. Tako se i Legija oslanja na svoje temelje koji joj pomažu u duhovnom rastu i putu prema svome cilju, a to je da slavi Boga svetošću svojih članova u poslanju Marije i Crkve kako bi se proširilo Kristovo kraljevstvo. Prvenstveno legionari se oslanjaju na njegovanje legijske pobožnosti prema Mariji ozbiljnim razmatranjima i gorljivom praksom što se smatra bitnim dijelom legionarske dužnosti koja dolazi prije svake druge obveze kao što i stoji u Priručniku.³² Također, legionar se mora utjecati misi ako sebi i drugima želi stjecati dioništvo u darovima otkupljenja. Euharistija je središte i izvor svake milosti, zato ona mora biti zaglavni kamen legijskoga sustava.

Krunica u legionarovu životu ima silno veliku važnost. Sadržaj krunice bitno je biblijski. U njoj je uspješno sažeta cijela povijest spasenja, prikazuje nam Mariju u svim njezinim različitim zadaćama u toj povijesti. Kao što je i sv. Pio X., papa, izjavio: „Od svih molitava, krunica je najljepša i najbogatija milostima; ona je od svih najdraža Mariji, Presvetoj Djevici. Ljubite zato krunicu i molite je pobožno svaki dan.“³³ Osim molitve krunice legionari imaju posebnu povezanost i s medaljicom Bezgrešnoga začeca (poznatijom pod nazivom *čudotvorna medaljica*). Zaziv koji se nalazi na medaljici prvi je put moljen na prvom sastanku, a kasnije ga kao dio Catene, svaki dan mole svi članovi te je slika te medaljice uključena u Legijin veksil.

2.1. Prava pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji

Čitajući Monfortovu *Raspravu o pravoj pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji*, Frank Duff uvidio je da je Marija majka ne samo u vezi sa Sinom Božjim, nego i u rađanju njegova Mističnoga Tijela. Upravo po savršenoj posveti po Mariji Isusu, oblikuje se uistinu pobožna duša koja je sveta, postojana, nježna, nesebična... To se ostvaruje po Mariji, u Mariji, za Mariju. To je sigurno sredstvo koje dovodi k suobličenju Isusu, jer je svojstvo

³² Isto, 41.

³³ Hrvatska katolička mreža, *Pročitajte snažne misli o krunici*, u: <https://hkm.hr/duhovnost/procitajte-snazne-misli-o-krunici/> (posjećeno 27. VIII. 2023.)

Presvete Djevice da stalno vodi k Isusu, a Isusovo svojstvo da stalno vodi k Vječnom Ocu u Duhu Svetom.³⁴

Katekizam Katoličke Crkve, povezujući službeni nauk i duhovni život, sažima to na sljedeći način: „Naš duhovni život i dogme organski su povezani. Dogme su svjetla na putu naše vjere, one ga osvjetljuju i čine sigurnim. I obratno, ako nam je život ispravan, bit će nam razum i srce otvoreni da prihvate svjetlo vjerskih dogmi.“³⁵

Mrtvljenje unutarnjega i vanjskoga čovjeka oslobađa od egoizma te ga po Blaženoj Djevici Mariji suobličuje Isusu Kristu. Razum, osjećaje i volju podlaže volji Božjoj.³⁶

Kristu se takoreći kida srce kada čovjek kojemu je i za kojega je dao život odbija ili ignorira milosrdnu i spasonosnu ljubav. Tu ljekovit utjecaj na čovjeka ima Majka Boga i ljudi koja ne priječi nego potiče i unapređuje sjedinjenje vjernika s Kristom. Tu je milost primila iz izobilja Božjega suosjećanja i njegovih zasluga. Kao što postavljeni zakoni i moći prirode ne umanjuju snagu Boga nego je očituju, tako i uredba uloge Blažene Djevice Marije proklamira Božju veličanstvenost, naum i pedagogiju posvećenja ljudskoga roda.³⁷

To pronicljivo i praktično prezentira veliki svetac suvremenoga doba, nezaboravni papa Ivan Pavao II., u svom dojmljivom dokumentu posvećenom upravo Spasiteljevoj Majci: „Vjerovati znači ‘predati se’ samoj istini živoga Boga, znajući i ponizno priznavajući ‘kako su nedokučivi sudovi i neistraživi putovi njegovi’ (Rim 11,33). Marija se po vječnoj volji Svevišnjega našla, mogli bismo reći, u samom središtu tih ‘neistraživih putova’ i ‘nedokučivih sudova’ Božjih i s njima se usklađuje te u nejasnoći svoje vjere prihvaća savršeno i posve slobodno, s otvorenim srcem, sve što je predodređeno u Božjem naumu.“³⁸

S obzirom na svetopisamski citat koji naglašava: „Jedan je Bog i jedan Posrednik između Boga i ljudi, čovjek Krist Isus, koji je dao sebe kao otkup za sve“ (1 Tim 2,5 6), potrebno je napomenuti da po odluci božanske Providnosti Marijina uloga to jedinstveno Kristovo posredništvo ne umanjuje, nego ga pokazuje, iz njega izvire potpuno zaviseći o njemu, te olakšava sjedinjenje s njim; od anđelova navještenja, prikazanja, čuda na svadbi, otkupiteljskoga križa do Pedesetnice, Uznesenja i konačno vječne savršenosti bez ljage i nabora (usp. Ef 5,27). Kao što u svećeništvu Kristovu na različite načine sudjeluju službenici i narod, jer On ne isključuje, nego uključuje suradnju ljudi. Najblaženija Marija bila je i ostala u najizvrsnijem smislu ponizna službenica Gospodinova koja je uz Gospodinovo čovječstvo

³⁴ Usp. Ljudevit Marija G. Montfort, *Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici Mariji*, 164.

³⁵ *Katekizam Katoličke Crkve*, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2016., br. 89., 42

³⁶ Usp. Mihovil Filipović, „Sv. Ljudevit Montfortski i Marijina legija“, u: *Marijin legionar*, ožujak 2016., br. 27, 9-10.

³⁷ Usp. Michael Fritz, „Fatima i Marijina legija“, u: *Marijin legionar*, lipanj 2017., br. 32, 8-9.

³⁸ Ivan Pavao II., *Redemptoris Mater* (Otkupiteljeva Majka), Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1994., br. 14.

najbolji ljudski dio u Crkvi, sudjelujući od početka do kraja u Spasiteljevom djelu poslušnom i predanom vjerom, ufanjem i ljubavlju kao Majka Krista i svih udova Kristovih, u redu i ekonomiji milosti koje traje neprekidno. Kao nova Eva s milošću novoga Adama obnavlja palo čovječanstvo, zbog čega se zaziva i naslovima Pomoćnica, Odvjetnica, Posrednica, Majkom Crkve i naroda... Naime, ona svim tim odražava najveće istine vjere u svim otajstvima Kristova zemaljskoga života. To poznavanje katoličkoga nauka o Mariji oznaka je ispravnoga shvaćanja otajstva Krista i Crkve.³⁹

2.2. Euharistija i Marijina legija

Kao živi udovi Crkve članovi Marijine legije redovito i sa zahvalnom ljubavlju primaju sakramente koje je ustanovio Bogočovjek, Isus Krist, i povjerio ih svojoj Crkvi. Osobito se to odnosi na presvetu Euharistiju.

„I dok su blagovali, uze Isus kruh, izreče blagoslov pa razlomi, dade svojim učenicima i reče: 'Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje!'“ (Mt 26,26) Neki su se kao sablažnjeni pitali: „Kako nam ovaj može dati tijelo svoje za jelo?“ (Iv 6,52) No, ako je Isus Krist uistinu Svemogući Bog, u čemu je tu onda problem?⁴⁰

Primanjem svete pričesti s Marijom u zajedništvu otkriva se i slavi neizmjereno blago spasonosne Euharistije. Sam Isus daje razumijevanje kao i učenicima na putu u Emaus čija su srca gorjela dok im je putem govorio te im se oči otvoriše prepoznajući ga u lomljenju kruha (usp. Lk 24,13-35), te su se nejasnoće i sumnje topile poput pahulja na žarkome suncu stvarne, iako otajstvene, istine i ljubavi. Tad se događa čudo Euharistije i vjere u nju: „Jedno znam: slijep sam bio, a sada vidim.“ (Iv 9,25)

Gospa od Presvetoga Sakramenta jest Marija koja kao djelateljica svih milosti prima puno i posvemašnje raspolaganje Euharistijom i milostima što ih ona sadržava. Jer, taj je sakrament najdjelotvornije sredstvo spasenja, najizvrsniji plod otkupljenja što nam ga je pribavio Isus Krist. Zato Marija želi da Isus bude prepoznat i ljubljen u tome sakramentu. Ona želi proširiti Euharistiju po svemu svijetu, umnožiti crkve i posaditi ih među nevjerničke narode kako bi vjeru u Euharistiju obranila od krivovjere i bezbožnika. Njezin je posao da duše pripravi za

³⁹ Usp. LG, br. 60 - 62 i 65; Pavao VI., *Završni govor na trećem koncilskom periodu* (21. XI. 1964.), u: http://w2.vatican.va/content/paul-vi/it/speeches/1964/documents/hf_p-vi_spe_19641121_conclusions-iii-sessions.html (posjećeno 8. VIII. 2019.).

⁴⁰ Usp. *Službeni priručnik Marijine legije*, 64-67, 297-298.

pričest, da ih potiče na često pohođenje Presvetoga Sakramenta i da neprestance bdiju pred njim. Marija je riznica svih milosti što ih sadržava Euharistija; svih koje dovode do nje, kao i svih koje proistječu iz nje.⁴¹

Na to iskustvo članovi Marijine legije pozvani su redovito, a ako je moguće poželjno je i svakodnevno. Euharistijska Tajna kojoj se adorira i koju se prima u marijanskom duhu tajna je duhovnoga i pastoralnoga života Marijine legije.

2.3. Nastanak i smisao pobožnosti krunice

Krunica je pobožnost koja u prvom tisućljeću kršćanstva nije postojala. Svoj razvoj započela je od 12. st., a vrhunac formacije dosegla je do 16. stoljeća. Crkve i samostani su u prošlosti bili središta pismenosti u Europi i jedina mjesta naobrazbe. Usprkos tome, bilo je nepismenih redovnika koji nisu znali latinski jezik koji je bio jezik Crkve. To je predstavljao problem kod izvršavanja redovitih samostanskih obveza – moljenja – pa su molitve biblijskih psalama zamijenjene molitvom Gospodnjom – Očenašem, a kasnije i anđeoskim pozdravom Mariji (Zdravo Marijo...) koji je u Crkvi bio poznat od početka. Takav prvotni oblik krunice dodatno je proširen u 14. st. kada joj je dodana nastavna molitva Sveta Marijo... U prvoj polovici 14. st. kartuzijanac iz Kölna, Dominik Pruski, svakoj Zdravomariji dodao je pojedini odlomak iz Evanđelja kojim se razmatrao Isusov život; odrastanje, djelovanje, muku, smrt, uskrsnuće i Marijina slava.

U to vrijeme nastala je i predaja o Gospinu ukazanju sv. Dominiku Guzmanu (o.1170. - 1221.), osnivaču dominikanskoga reda, koja ga je poučila kako da krunicu moli i proširi. Daljnji razvoj događaja nastavio se krajem 14. stoljeća kada je njemački redovnik kartuzijanac, Henrik iz Kalkara, između 150 Zdravomarija umetnuo Očenaše. Stotinjak godina kasnije, krajem 15. stoljeća, njemački dominikanac Jakov Sprenger definirao je krunicu i Psaltir Majke Božje (kako se znalo nazivati krunicu) i u Kölnu utemeljio prvu kruničarsku bratovštinu. Tako je u Crkvi tada postojala molitva krunice sa završnim riječima Isus i Amen, i to podijeljena na tri dijela po uzoru na samostansku molitvu psaltira. Još jedan dominikanac, Alberto da Castello iz 16. st., doprinio je usavršenju moljenja i razmatranja krunice, smanjivši broj evanđeoskih otajstava s 50 na današnjih 15,

⁴¹ *Službeni priručnik Marijine legije*, 368.

dodavši ponavljanje zaziva otajstva nakon svake Zdravomarije. Tako je 50 Zdravomarija u jednoj krunici, a ukupno 150, zamijenilo isto toliki broj psalama. Takav se pojednostavljeniji oblik brzo prihvatio u crkvenim krugovima, ali i počeo značajno širiti među pukom. Taj obnovljeni Marijanski psaltir oslužbenio je 1569. također dominikanac, papa sv. Pio V. i u svojoj buli definirao današnju formu krunice i njezina razmatranja. Samo dvije godine kasnije, zbilja se znamenita bitka kod Lepanta koja je imala veliki utjecaj na širenje krunice. U prvoj polovici 17. st. dodana je molitva Slava Ocu, a u ukazanjima u Fatimi 1917., Gospa je dala uputu da se na kraju svake desetice moli zaziv *O moj Isuse...*⁴²

Jedan od najznačajnijih priručnika o tome kako moliti krunicu, napisao je početkom 18. st. sv. Ljudevit Maria Grignion Montfortski u svojoj *Raspravi o pravoj pobožnosti prema Djevici Mariji*.⁴³ Montfort u njoj posebno ističe kako su brojni sveci sastavili čitave knjige o čudesima i uspješnosti ove molitve u obraćenju duša, kako su svečano izjavljivali i javno propovijedali kako je spas svijeta počeo po Zdravomariji, da je tako i spas svakoga pojedinca povezan s tom molitvom. Upravo je ta molitva donijela suhoj i neplodnoj zemlji plod života, pa će ta ista molitva, pobožno moljena, nužno činiti da nikne u našim dušama riječ Božja i donese plod života, a to je Isus Krist. Zdravomarija je nebeska rosa koja natapa našu dušu i daje joj da donese svoj rod u svoje vrijeme.⁴⁴ Ta je knjiga učinila odlučujući preokret u životu velikoga Marijina štovatelja, pape sv. Ivana Pavla II. koji je unio posljednju dopunu krunice dodavši pet novih otajstava pod imenom otajstva svjetla. On je trajno kušao kako milosno razmatranje krunice preobražava ljudsko srce. Jer „nikada se dva srca u povijesti svijeta nisu tako savršeno i potpuno ljubila kao Srce Božjega Sina i njegove Majke. Nikada dva bića ove zemlje nisu tako savršeno jedno drugome pripadala i tako usko bila sjedinjena kao Isus i Marija.“⁴⁵ Stoga po ovoj najglasovitijoj katoličkoj pobožnosti, biti

⁴² Dario Zürchauer, *Znate li kako je nastala pobožnost krunice?* (7. IX. 2020.), raspoloživo na: <https://hkm.hr/vjera/znate-li-kako-je-nastala-poboznost-krunice/> (posjećeno 27. VIII. 2023.)

⁴³ Rasprava je spis čudesno obdaren tako da može pobuditi ljubav prema Mariji u onima koji ga čitaju otvorena srca. Ona je prevedena i uvijek ponovo objavljuje na gotovo svim jezicima svijeta. Prošlo je više od stotinu godina od prvog prijevoda Rasprave na hrvatski jezik koji je učinio nadbiskup vrhbosanski dr. Josip Stadler. Od tada pa do danas mnogi vjernici, posvećene osobe, svećenici, biskupi pa i naši duhovni velikani, među kojima se na poseban način ističu blaženi Alojzije Stepinac i sluga Božji o. Ante Antić, nadahnjivali su se na sv. Ljudevitu Montfortskom. Poznato je da je sveti otac Papa Ivan Pavao II. kao mladić čitao Raspravu i da se u svom papinskom geslu Totus Tuus – Sav tvoj, nadahnuo na Raspravi (br. 216 i 233). S papom Ivanom Pavlom II. i marijanskom enciklikom Redemptoris Mater – Otkupiteljeva Majka, Montfort je zadobio najviše crkveno priznanje u današnje vrijeme. „U tom smislu među tolikim svjedocima i učiteljima takve duhovnosti rado podsjećam na lik sv. Ljudevita Mariju Grigniona de Montforta koji je kršćanima ponudio posvetu Kristu po Marijinim rukama kao uspješno sredstvo da kršćanin može vjerno zaživjeti svoje krsne zavjete. Ističem sa zadovoljstvom kako i u našim danima ima dosta novih očitovanja ove duhovnosti i pobožnosti“ (Redemptoris Mater, br. 48).

⁴⁴ Ljudevit Marija G. Montfort, *Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici Mariji*, 203.

⁴⁵ Paškal Cvekan, Bonaventura Duda, Leon Lovrenčić, *Otajstva svete krunice*, Teovizija, Zagreb, 2001., 64

povezan s njima znači dozvoliti im da učine srca vjernika sličnima njihovim srcima, čega je bio svjestan i sv. Ivan Pavao II. S takvom sviješću rado je svjedočio o snazi molitve krunice: „Krunica je moja najdraža molitva. Divna je to molitva! Divna u svojoj jednostavnosti i u svojoj dubini. Krunica me pratila u trenucima radosti i u trenucima kušnje. Njoj sam povjeravao tolike brige i u njoj sam uvijek nalazio utjehu. Kolike sam milosti u ovim godinama primio od Blažene Djevice Marije po krunici: *Magnificat anima mea Dominum!*“⁴⁶ Osim sv. Ivana Pavla II. krunici su veliku važnost pridavali i drugi Petrovi nasljednici. Osobite zasluge u tom pogledu imao je papa Lav XIII. koji je 1. rujna 1883. proglasio encikliku *Supremi apostolatus officio*⁴⁷. Vrlo vrijedan dokument kojim je započeo svoje brojne istupe o toj molitvi. Papa Lav XIII. u tom dokumentu označava krunicu kao djelotvorno duhovno sredstvo protiv društvenih zala. U samom promicanju molitve krunice treba spomenuti i svetoga Ivana XXIII., a posebno Pavla VI. koji je u apostolskoj pobudnici *Marialis cultus*⁴⁸ u prvi plan stavio evanđeoski značaj krunice i njezino kristološko usmjerenje. Krunica Blažene Djevice Marije vođena Duhom Svetim postupno se širila, molitva je to koju su voljeli mnogi sveci i na koju je poticalo i potiče crkveno učiteljstvo. Jednostavna, duboka i jako važna molitva namijenjena da donese plodove svetosti.⁴⁹

2.4. Krunica kao model duhovnoga rasta i izvorište u službi evangelizacije

Premda po svojem obliku marijanska, krunica je sva usredotočena na Krista. U jednostavnosti svojih sastavnih dijelova ona sadrži dubinu cjelokupne evanđeoske poruke, tvoreći gotovo njezin sažetak.⁵⁰ Upravo je to i razlog snažnoga poticaja na molitvu svete krunice jer ona predstavlja vrlo učinkovito sredstvo da se među vjernicima raspiri i njeguje potrebna i spasonosna zauzetost u razmatranju kršćanskih otajstava.⁵¹ Zbog svega toga, „krunica može doista biti jednostavan i svima dostupan put prema svetosti“⁵². Moliti krunicu nije ništa drugo već razmatrati s Marijom Kristovo lice. „Krunica, ako se otkrije u njezinu punom značenju, vodi do samoga središta kršćanskoga života i pruža redovitu i plodnu kako

⁴⁶ Ivan Pavao II., *Rosarium Virginis Mariae*, br. 2.

⁴⁷ Isto.

⁴⁸ Pavao VI., *Marialis cultus* (Enciklika o ispravnom štovanju Blažene Djevice Marije), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1994. Papina enciklika objavljena je 2. veljače 1974.

⁴⁹ Usp. Ivan Pavao II., *Rosarium Virginis Mariae*, br. 1.

⁵⁰ Usp. Pavao VI., *Marialis cultus*, br. 42.

⁵¹ Usp. Ivan Pavao II., *Rosarium Virginis Mariae*, br. 1-5.

⁵² Ivan Pavao II., *Angelus* (1. XI. 2003.) raspoloživo na: <https://ika.hkm.hr/novosti/svetost-je-prvi-zahtjev-krscanskog-zivota/> (posjećeno 27. VIII. 2023.)

duhovnu tako i odgojnu prigodu za osobno razmatranje, odgoj Božjega naroda i novu evangelizaciju.“⁵³

Krunica govori o Marijinoj divnoj i zauzetoj prisutnosti u otajstvu Krista i Crkve. Papa Pavao VI. pojasnio je i odgovorio na prigovore onih koji misle da je koncilska svijest o centralnoj važnosti liturgije istisnula potrebu za krunicom naglašavajući kako je ta pobožnost upravo obogaćujuća priprava za proživljenije i aktivnije sudjelovanje u toj istoj liturgiji, omogućujući vjernicima puno duhovno sudjelovanje u liturgiji i ubiranje njezinih plodova u svakodnevnom životu.⁵⁴ Jer, ako su u molitvi krunice uzeti u obzir svi elementi nužni za djelotvornu meditaciju, tada se, osobito pri njezinu zajedničkom moljenju u župama i crkvenim zajednicama, pruža značajna katehetska prilika. Zašto ponovno ne uzeti krunicu u ruke s istom vjerom naših predaka? Krunica čuva svu svoju moć i ostaje nezaobilazno pomoćno sredstvo u pastoralu svakoga dobrog navjestitelja.⁵⁵

Marija je živjela s pogledom upravljenim na Krista i pohranjivala u sebi svaku njegovu riječ. Sjećanja na Krista, utisnuta u njezinu srcu, pratila su je na svakom koraku i navodila da razmišlja o različitim događajima iz života uz Sina Božjega. „Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svom srcu“. (Lk 2,19) Stoga razmatranje najvažnijih događaja s onom koja ih je kao nitko od stvorenja proživljavala s izobiljem plodova, predstavlja vrhunsku duhovnost. Budući da nas pobožnost krunice po Mariji i s Marijom vodi k Isusu rezultat je samih otajstava koja nas vode razmatranju čudesnih djela što ih je Bog u Kristu učinio.

Krunica je u biti odjek Marijina *Veliča* za djelo otkupiteljskoga utjelovljenja. Tu je Isus put, a Marija putokaz. Najbolje se razmatra lice Gospodinovo Marijinim očima. Isus često poziva na ustrajnu molitvu (usp. Lk 21,36) iako upozorava da se riječi molitve ne izgovaraju bezdušno (usp. Mt 6,7), nego sa živom željom srca da se bude oruđe njegove volje. Istinski moljena krunica prožeta je logikom srca. Kao što i sv. Pavao poziva da bez prestanka molimo (usp. 1 Sol 5,20), molimo krunicu jer upravo je krunica žarka molitva ustrajnosti. Misterij ove molitve izražava poklonstvo i hvalu, kajanje i prošnju, blagoslov i mir. U njoj se čovjek predaje cijelim bićem, predaje svoje misli, osjećaje, ruke, usne i dakako svoju volju. Po krunici vjernik crpi obilnu milost preko ruku Otkupiteljeve Majke. Plod je molitve krunice

⁵³ Ivan Pavao II., *Rosarium Virginis Mariae*, br. 3.

⁵⁴ Usp. Ivan Pavao II., *Rosarium Virginis Mariae*, br. 4.

⁵⁵ Isto, br. 17.

preobraženo čovjekovo srce, a do ploda vječne blažene preobrazbe, i to u nenadmašivoj punini, već je došla Marija, ljudsko stvorenje koje je prvo ostvarilo eshatološki ideal.⁵⁶ Otajstva svete krunice proizlaze iz Gospodinova života i pretaču se u život molitelja po primjeru i pomoći Blažene Djevice Marije, najbolje moliteljice među svim stvorenjima. Kroz tu i takvu molitvu koja je srž pedagogije svetosti dolazi se do trajnoga stanja potpunoga predanja Gospodinu Isusu po Blaženoj Djevici Mariji.

2.5. Karitativno djelovanje Marijine legije: "Najveća je među njima ljubav"

Marija je po Božjem izvanrednom promislu na svijet donijela onoga koji je Ljubav sama. Život Marijine legije koji ovisi o pobožnosti i nasljedovanju Marije, nužno je pozvan odlikovati se svetom ljubavlju koja se iskazuje milosrđem. Kod nje, s obzirom na društveni položaj, rasu, nacionalnost ili boju kože, ne smije biti diskriminacije, te u svojim redovima ima predstavnike svih društvenih slojeva i prikladnih položaja. U njoj po napatku pravila treba vladati nepatvorena jednostavnost i duh brižne ljubavi. „Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge.“ (Iv 13,35)

U odnosu prema mjerodavnim crkvenim pastirima iskazuje se sinovska ljubav i poštovanje uz poslušnost te ih se podupire molitvom i djelatnim radom običnih poslova do onih najvažnijih, a to je da duše povezuju s njima poradi sakramentalnoga i evanđeoskoga života općenito. Na taj način po daru i zadatku ukorijenjenom u krsnu milost bivaju poput zastupnika Dobroga Pastira kojemu je živo stalo do svake pa i najudaljenije duše na zemlji. Tome u prilog ide činjenica da je za završni vrhunac temeljne knjige pravila Marijine legije izabran upravo Pavlov Hvalospjev ljubavi, autentične ljubavi bez koje je sve uzalud a s kojom sve ide k beskrajnom savršenstvu. (usp. 1 Kor 13).

⁵⁶ Usp. Ivan Pavao II., *Kateheza na općoj audijenciji* (9. VII. 1997.), raspoloživo na: <https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/audiences/1997.index.2.html> (posjećeno 28. VIII. 2023.)

2.6. Čudotvorna medaljica

Sv. Katarina Labouré primila je 27. studenoga 1830. u privatnim ukazanjima Blažene Djevice Marije (koje je Crkva ispitala i priznala) nadahnuće da se napravi medaljica kao znak milosti i vjere po kojoj će kao jednostavnom sredstvu povezanosti Majke Marije i ljudi čudesno djelovati zagovor Presvete. Takva njezina slika Marije preko čijih ruku prolaze milosti na svijet uz zaziv: "O Marijo, bez grijeha istočnoga začeta, moli za nas koji se tebi utječemo!" njeguje se od početaka u Marijinoj legiji. Cilj je širenja medaljice širiti pobožnost prema Bezgrešnoj koja majčinski posreduje milosti od onoga koji je izvor Milosti a primila ga je i darovala svijetu. „Naličje medaljice nosi slike Presvetoga Srca Isusova i Bezgrešnoga Srca Marijina, od kojih je jedno izranjeno trnovom krunom, a drugo probodeno mačem, nad kojima se nalazi križ i slovo M, prizivlje u pamet patnju Kristovu i supatnju Marijinu, koje su nam stekle one milosti za koje legionari mole povlasticu da bi ih smjeli donositi drugima u zajedništvu s Marijom.“⁵⁷

U *čudotvornoj medaljici* Marija nas podučava kroz slike i kroz samo jednu napisanu rečenicu te, kao što bi se moglo očekivati, ona nas ukorjenjuje u Sveto pismo. Dobro je imati na umu da je sama Marija osmislila medaljicu sve do najmanje pojedinosti. Medaljica je posebno pomagalo u Marijinu nauku, stoga medaljica nije samo vjerski predmet, nego i znak koji skreće našu pozornost na važne istine naše vjere. Marija nas osobno poziva na širenje njezine poruke nade i evanđeoske radosti svakoj osobi koju susrećemo.

Slika Blažene Djevice Marije na medaljici prikazuje nam Mariju kao onu po kojoj do nas obilno dotječu sve milosti Otkupljenja, a čiji je izvor u Gospodinovu djelu Otkupljenja. Ta nas slika dovodi k evanđelju po Luki i riječima arkandela Gabrijela: „Zdravo Marijo milosti puna, Gospodin s tobom“ (Lk 1,28). Dragocjeno čuvamo ove riječi jer nas one uvode u bit Marijina otajstva i njezine uloge u našem životu. Čvrsto vjerujući i znajući za legionare Marija je uistinu Posrednica svih milosti. Čitav legijski apostolat ukorijenjen je u toj istini. Svaka milost, koju svatko od nas treba na našem putu prema nebu, može se zadobiti preko naše Majke Marije.⁵⁸

Cjelokupno djelo našega otkupljenja dovršeno je po križu i uskrsnuću. Marija nas vodi k ovomu velikom otajstvu naše vjere. To legionarima daje priliku da u apostolatima širenja *čudotvorne medaljice* govore o Euharistiji, budući da ona predstavlja vazmeno otajstvo stvarno prisutno među nama. Sveta je misa apsolutno potrebna i nema većega apostolata doli

⁵⁷ Službeni priručnik *Marijine legije*, 398-399.

⁵⁸ Usp. O. Bede McGregor, „Čudotvorna medaljica i Legija“ u: *Marijin legionar*, prosinac 2016., br. 30, 11-13.

poticanja neke osobe na odlazak na svetu misu kako bi primila Tijelo Kristovo. Euharistija je najveći nauk *čudotvorne medaljice* i simbolično je predstavljena križem koji se nalazi na njezinoj poledini.

Znakovita je i okolnost da je na stogodišnjicu ukazanja sv. Katarini Labouré pariški nadbiskup kardinal Verdier Legiji dao svoje odobrenje i blagoslov. Stoga, legionarovo poslanje uključuje i poslanje medaljice koji se s njom služi kao streljivom, te je sam on poput *žive čudotvorne medaljice* ponizno i blago sredstvo kroz koje Gospa izlijeva milosti.⁵⁹

⁵⁹ Usp. *Službeni priručnik Marijine legije*, 399.

3. MARIJINA LEGIJA I DUHOVNI DOPRINOS CRKVENOJ ZAJEDNICI

Na kraju treba progovoriti o sjajnim i trajnim plodovima koji su proizašli iz upliva Marijine legije u pore pastorala i društva općenito. Njezinu karizmu i dobrobit prepoznali su i preporučili pape koji su s njom došli u doticaj. Najodličniji primjeri utjelovljenja njezina duha i njezinih načela su svijetli likovi koji su živjeli i umrli na glasu svetosti i čija poruka života poziva na svetost i suvremenoga čovjeka.

3.1. Stav papa prema Marijinoj legiji

Ovdje se iznose posve jasne izjave papa koji su pratili pokret kroz svoje razdoblje službe. Odišu velikom i uvjerljivom podrškom. Pio XI. Marijinoj legiji, 16. rujna 1933. godine:

Tomu lijepom i svetom djelu – Marijinoj legiji – podjeljujemo svoj posebni blagoslov. Njezino ime govori samo za sebe. Lik Marije Bezgrešne na njezinu stijegu oslikava uzvišene i svete stvari. Blažena Djevica majka je Otkupiteljeva i majka svih nas. Ona sudjeluje u našem otkupljenju jer je pod Križem postala našom majkom. Ove godine slavimo stogodišnji jubilej te suradnje i sveopćega Marijina materinstva. Molim za vas da biste još revnije mogli vršiti apostolat molitve i rada na koji ste se obvezali. Radeći tako, Bog će i vas učiniti suradnicima u otkupljenju. To je najbolji način da Otkupitelju iskažete svoju zahvalnost.⁶⁰

Papa Pio XII. Marijinoj je legiji, 22. srpnja 1953. godine, uputio pismo u kojem je im šalje svoj pozdrav i poruku ohrabrenja ističući kako godinama s očinskim zanimanjem prati Legijin rad, vojsku odvažnih Marijinih sljedbenika koji u datom vremenu suzbijaju sile zla. Uputio im je i riječi zahvale za sve što čine i potakao ih da s još većim žarom ustraju u svom poslanju, da zajedno u suradnji s Crkvom ljude privedu k Isusu Kristu, a ono što će im u tom poslanju biti potrebno jest vlastita duhovna izgradnja pod vodstvom njihovih duhovnika, poslušnost Svetoj Stolici i podložnost mjesnim ordinarijima. Prožeti takvim duhom napredovat će u svojoj svetoj hrabrosti i vršenju apostolata kao pomoćnici Crkve u duhovnom boju protiv sila tame.⁶¹

Ivan XXIII. Marijinoj legiji, 19. ožujka 1960. i 13. srpnja 1960. godine: „Kao znak očinske ljubavi i zalog još obilnijih duhovnih plodova njihova hvalevrijednog rada,

⁶⁰ *Službeni priručnik Marijine legije*, 379.

⁶¹ Isto, 380-381.

službenicima i članovima Marijine legije diljem svijeta od srca podjeljujemo poseban apostolski blagoslov. (...) Marijina legija pokazuje pravo lice Katoličke crkve.“⁶²

Pavao VI. Marijinoj legiji, 6. siječnja 1965. godine u svom odgovoru Franku Duffu, šalje pohvalu i ohrabrenje za koju ističe da je ona i zaslužuje zbog svojih pobožnih ciljeva i katoličkoga apostolata kao sredstva za širenje Božjega kraljevstva. Papa ističe i osobno poznanstvo i prethodne susrete s Frankom Duffom kroz koje je uvidio i stekao predodžbu o duhu koji nadahnjuje Legiju. To je duh koji svoju snagu crpi iz nutarnjega života svojih članova, njihove stege kao i predanosti za spasenje bližnjih te nepokolebljive odanosti Crkvi. No, prije svega tu je čvrsto pouzdanje u djelovanje Blažene Djevice Marije koja je svijetu dala Krista i s njime bila blisko sjedinjena u djelu otkupljenja. Na kraju Sveti Otac Legiji i svim njezinim članovima izražava duboku zahvalnost i potiče da i dalje s istim žarom nastave svoj rad te im udjeljuje svoj poseban apostolski blagoslov.⁶³

Također i Ivan Pavao II. kada se susreo s predstavnicima Marijine legiji u Italiji, 30. listopada 1982. godine, izražava im riječi potpore i naglašava njihovu važnost u evangelizaciji:

Moji su prethodnici, počevši od Pija XI., upravljali riječi potpore Marijinoj legiji, a i ja sam se, kada sam 10. svibnja 1979. primio jedno od vaših izaslanstava, s velikim zadovoljstvom prisjetio prigodâ kada sam dolazio u doticaj s Legijom u Parizu, Belgiji i Poljskoj, a potom, kao rimski biskup, za svojih pastoralnih posjeta župama ovoga grada. Zbog toga bih danas želio naglasiti ono što tvori bît vaše duhovnosti i vašega načina postojanja (modus essendi) unutar Crkve. Poziv da budete kvasac Vi ste pokret laika kojima je vjera nadahnuće za život i koji teže tomu da dosegnu osobnu svetost. To je nedvojbeno uzvišen i težak ideal. No u današnje vrijeme Crkva preko Koncila na taj ideal poziva sve kršćane a napose zauzete katoličke laike te ih potiče da svjedočanstvom svetoga života, mrtvljenjem i djelima milosrđa budu dionici u Kristovu kraljevskom svećenstvu; da bi u svijetu, zračeći vjerom, ufanjem i ljubavlju, bili ono što je duša u tijelu.⁶⁴

Područje laičkoga apostolata danas je jako prošireno. Zbog toga zalaganje što ga iziskuje vaš osobit poziv postaje još nužnije, poticajnije, življe i važnije. Vitalnost kršćanina znak je vitalnosti Crkve. (...) Spomenut ću samo neke od njih: Edel Quinn, koja je djelovala u Crnoj Africi; Alfonsa Lambea, koji je svoje poslanje vršio u najzabačenijim dijelovima Latinske

⁶² Isto, 382.

⁶³ Usp. *Službeni priručnik Marijine legije*, 383-384.

⁶⁴ Usp. LG, br. 10 i 38.

Amerike, kao i tisuće legionarâ koji su pobijeni u Aziji ili su skončali prisilno radeći u logorima. S Marijinim duhom i njezinom revnošću Vaša je duhovnost marijanska u najboljem značenju te riječi, i to ne samo zato što se Legija diči nošenjem Marijina imena kao svoje razvijene zastave nego ponajviše zato što se način dosezanja te duhovnosti, kao i vaš apostolat temelje na djelatnom načelu sjedinjenja s Marijom, na istini da Djevica Marija blisko sudjeluje u planu spasenja. Drugim riječima, vaša je nakana da s Marijinim duhom i njezinom revnošću budete na pomoć ljudima jer u njima vidite Krista. (...) Kada se tko udalji od Majke, prije ili poslije udalji se i od Sina. Nije čudno to što danas u različitim dijelovima sekulariziranoga društva primjećujemo posvemašnju krizu vjere u Boga, koja je izravna posljedica opadanja pobožnosti prema Djevičanskoj Majci. Vaša Legija jedan je od onih pokreta koji se širenjem ili ponovnim buđenjem pobožnosti prema Mariji osjećaju osobno predani širenju ili rađanju te vjere. Zato će Legija uvijek biti kadra dati sve od sebe kako bi, preko ljubavi prema Majci, Sin, koji je put, istina i život svakoga čovjeka, bio poznatiji i ljubljeniji. U tome ozračju vjere i ljubavi podjeljujem vam od srca apostolski blagoslov.⁶⁵

U svim prethodno navedenim riječima uviđa se očinska ljubav i istinoljubivost po kojima su sveti oci prepoznali evanđeoski polet, pravovjernost i plodnost Marijine legije koja je od početka okrenuta poslušnosti papinskoj službi kao što se suncokret okreće suncu.

3.2. Svjedoci i plodovi Marijine legije

Frank je tumačio kako je svetac onaj tko svoje redovite dužnosti ispunjava potpuno i točno s nakanom da se sviđi Bogu, makar bez i jednoga vidljivog čuda, jer će na taj način ostati nezapažen, ali siguran kao Bogu mio prijatelj. Svi smo bez iznimke pozvani na svetost i na raspolaganju imamo sva potrebna sredstva kroz katoličku vjeru da to i postignemo. Autentični svjedoci duhovnosti Marijine legije slijedili su volju Božju u svome životu uz pomoć karizme i zajednice u kojoj su se velikodušno darivali.⁶⁶

Takva je bila glasovita legionarka časna službenica Edel Quinn (Greenane, Irska, 14. rujna 1907. – Nairobi, Kenija, 14. svibnja 1944.). Kao članica katoličke marijanske organizacije Marijine legije i utemeljiteljica brojnih podružnica te organizacije u Africi ostavila je trag izuzetne hrabrosti i požrtvovne ljubavi za duše. Edel je izvorno željela biti

⁶⁵ *Službeni priručnik Marijine legije*, 16-18.

⁶⁶ Usp. Mary Peffley, *Žena vjere – život Edel Mary Quinn*, 38.

redovnica, ali nije mogla zbog slabijega zdravlja. U dvadesetoj godini života pridružila se katoličkoj marijanskoj organizaciji Marijina legija pomažući ljudima u potrebi u Dublinu, a 1936. godine ide kao misionarka Marijine legije u Afriku. Osnovala je na stotine podružnica Marijine legije u Tanzaniji, Keniji, Ugandi, Malaviju i Mauricijusu. Umrla je od tuberkuloze te je pokopana na misionarskom groblju. Uspomena na Edel još živi. Afrikanci s ljubavlju bdiju nad njezinim imenom. Jedan od svećenika iz Nairobija rekao je: Dugo nakon što nestane svih nas Edellino ime izgovarat će se s poštovanjem na afričkoj zemlji.⁶⁷ Afrikanci su je od početka razumjeli i poklonili joj svoja srca. Edel ih je voljela majčinskom ljubavlju i ona je, njihova neumorna nasmiješena poslanica, postala za njih legionarska legenda. Poglavar jednoga kontemplativnog reda u Africi napisao je 15. svibnja 1944.: „Mislimo na Edel kao na prvoga legijskog mučenika, najradosnijega i najvoljenijega, koji će sigurno sada imati mnogo snage da nam svima pomogne.“⁶⁸ Zbog baštine koju je ostavila kao vrlo kreposna i marljiva osoba pokrenut je postupak za njezinu beatifikaciju 1956. godine, te je sveti papa Ivan Pavao II. priznao te njezine herojske vrline 15. prosinca 1994. godine.⁶⁹

Slične predanosti iako drugačijih okolnosti bio je i legionar Alfons (Alphonsus) Lambe (rođen 24. lipnja 1932. u Tullamoreu, u Irskoj, a umro u Buenos Airesu u Argentini 21. siječnja 1959. godine). U mladosti je nekoliko godina proveo s braćom kršćanske škole u Irskoj, ali ih je zbog lošega zdravlja trebao napustiti, te je pronašao svoj pravi poziv i poslanje u Marijinoj legiji. Imao je velike i brojne naravne darove te osobnost i susretljivost koja je poput Duhom Svetim nadahnutoga magneta privlačila i poticala ljude u službu dobra prema bližnjima i nadasve ljubavi prema Bogu. Prožimao ga je zarazni entuzijazam, iznimni talent za jezike s kojim se posebno služio da s oduševljenjem i argumentirano protumači važnost i predanost Isusu po Mariji. Dok je mnogo radio, nije gubio mir. U Južnoj Americi osnovao je i animirao različite ogranke Marijine legije. Na blagdan Marije od Karmela sa svojim prijateljem Seamusom Graceom krenuo je prema Bogoti u Kolumbiji gdje je neumorno radio na širenju Legije, a tako i u Argentini, Ekvadoru, Urugvaju i Brazilu. Rezultati su bili više nego očiti i sjajni: više od 1000 legionarskih skupina. U svojoj zauzetosti za svaku dušu, priveo je obraćenju čak nekoliko poznatih komunista. Alfiejeva svetost očituje se prije svega u njegovim djelima, u jednostavnom i prirodnom ispunjavanju onoga što je prepoznao kao svoju dužnost – i to do posvemašnjega sebedarja. Činiti ono što mora biti učinjeno u svakom trenutku, ne misleći na prošlost ni na budućnost, prihvaćajući Božju volju za sadašnji trenutak

⁶⁷ Isto, 53 – 54.

⁶⁸ Isto, 55.

⁶⁹ Više o službenici Božjoj u Mary Peffley, *Žena vjere – život Edel Mary Quinn*.

i dajući svakoga časa Majci Božjoj vlastiti odgovor pun ljubavi: „Evo službenice Gospodnje“ – baš to preporuča, kao najsigurniji put do svetosti, mnogo učitelja duhovnoga života. Nakon kratke i teške bolesti duša mu je prešla u Vječnost, Alfijevo tijelo sahranjeno je s irskim kršćanskim kolegama na groblju Recoleta u Buenos Airesu. Njegov je proces beatifikacije pokrenut te kao i Edelin napreduje dobro.⁷⁰ Bio on proglašen svetim ili ne, idealan je uzor današnjim mladima; bio je jedan od njih. Nije bježao od svijeta, nastojao ga je pridobiti za Boga. Plivao je, lovio, svirao gitaru, pjevao. Nije bio kvaritelj veselja. Bio je čedan, ali ne lažno krepostan. Nikada nije radio predstavu od svoje pobožnosti, pa ipak je duboko prezirao lažne ljudske obzire.

Ne može svatko ići u strane zemlje, iako danas mnogi odlaze u nerazvijene zemlje pomagati. Pa ipak svatko može ljubiti Gospu, svatko može biti apostol, u Marijinoj legiji kao Alfie, ili u nekoj drugoj zajednici. Život Alfonsa Lambea bio je poput meteora. Zasnivajući odjednom ispred nas, uzvine se u vrtoglave visine, no jedva da smo se počeli diviti njegovoj krasoti, već ga nema. No, dok meteor ne ostavlja za sobom trag, Alfijejev rad napreduje i cvjeta u svim zemljama gdje je djelovao. Plamen kojim je irski mladić sagorio i koji je znao upaliti u svima oko sebe, postao je požar koji je zahvatio cijeli kontinent.⁷¹

3.3. Pogled iz prošlosti prema budućnosti za sadašnjost

Od 7. rujna 1921., kada je irski vjernik laik, Frank Duff (1879. - 1980.), osnovao u Dublinu rimokatolički marijanski pokret radi duhovne obnove samih članova i širenjem Božjega kraljevstva po Majci Božjoj, potaknut *Raspravom* sv. Ljudevita Marije Montfortskog preko postupnoga širenja i dobivanja globalne važnosti u Crkvi sve do toga da je utemeljitelj Duff dobio poziv od samoga pape Pavla VI. da bude počasni gost kao promatrač na Drugom vatikanskom koncilu sve do kraja života s obilnim plodovima, uviđa se da je to baština koja obvezuje istodobno na ozbiljnu vjernost i kreativnost u Duhu Svetom. Naime, registrirano je na početku 21. stoljeća da Marijina legija ima preko 12 milijuna radnih i molitvenih članova u dvije tisuće biskupija, djeluje u 170 država diljem svijeta, najviše u Južnoj Koreji, Filipinima, Brazilu, Argentini i Kongu. Ovdje je prigodno reći da u Hrvatskoj pokret postoji već oko 60

⁷⁰ Usp. Alfie Lambe – Servant of God, u: <http://www.arlingtonregia.com/legionsaints/alfielambe.html> (posjećeno 7. VI. 2019.).

⁷¹ Usp. Hilde Firtel, *Apostel ohne Stola*, Kenisius Verlag, Freiburg, 1961., 65-66.

godina. Bog je u Marijinoj legiji Crkvi i svijetu osposobio i darovao brojne mučenike, Samo u Kini je oko 4000 legionara junački poginulo, a oko 20000 utamničeno. Svi pape, od Pija XI. do pape Franje, priznavali su i blagoslivljali njezin rad osobito kao sredstvo obraćenja u misijskim zemljama Indije, Kine i Afrike kao odličnom sredstvu obraćenja i rasta u vjeri, nadi i ljubavi. Svugdje djeluje prema svom službenom i izvorima odanom Priručniku koji jasno navodi da je cilj Marijine legije posvećenjem svojih članova u molitvi i radu, pod vodstvom crkvene hijerarhije, sudjelovati u velikom djelu spasenja ljudi na slavu Trojedinoga Boga. Ta odanost crkvenom učiteljstvu i pastirima ubraja se u temeljna i neizostavna načela Marijine legije koja stoji Crkvi na raspolaganju za svaki dušobrižnički i socijalni rad, osim davanja materijalne pomoći i političkoga djelovanja, jer drži da to nije njoj darovana karizma. Njezina duhovnost mnogima je pomogla ne samo u laičkom nego i svećeničkom i redovničkom staležu da probude i žive svoju vjeru u svakodnevnicu na osobnom i zajedničkom planu.

ZAKLJUČAK

Ispravno shvaćena i življena marijanska duhovnost potrebna je i plodonosna, aktualna i atraktivna za sve generacije u suvremenoj crkvenoj i društvenoj stvarnosti. Duboko svjesni navedene potrebe, kako za Crkvu tako i za društvo u cjelini, smatramo da Marijina legija doprinosi i može još više doprinijeti razvoju zdrave marijanske duhovnosti.

Od svoga osnutka u Dublinu na dan uoči blagdana rođenja Blažene Djevice Marije 7. rujna 1921. godine, Marijina legija stavlja kao stalan i nezamjenjiv cilj i svrhu svoga djelovanja svakodnevno slavljenje Boga posvećenjem svojih članova kroz molitvu i djelatni rad i to uvijek u suradnji s Crkvenom hijerarhijom. Dosta se sjetiti kako se, kroz stotinu godina, Marijina legija od 15 članova proširila na više od 12 milijuna djelatnih i molitvenih članova te vođena Božjom providnošću i pod Marijinom majčinskom zaštitom djeluje u više od 170 država diljem svijeta.

Ona usrdno želi biti živa legija Crkve, preuzimajući njezine brige i nade. Promatrajući današnji svijet oko sebe čini se kao da tone pod valom materijalizma, hedonizma i sebičnosti koji sa sobom odnosi i sav kršćanski život, sav ljudski život. U ime lažnoga jedinstva bez Boga, čovjeku se želi otrgnuti duša i razlog življenja, obećavajući mu sutrašnji raj na zemlji. Marijina legija vidljiva je i opipljiva Marijina vojska koja pod njezinim vodstvom želi mnogobrojne ljude koji su napustili krilo Crkve vratiti k vjeri. Ta nada koju Legija nosi jest primjena velikoga načela što upravlja svijetom: "Svijet pripada Onome tko ga najviše ljubi i tko dokazuje tu ljubav." Nije moguće da ljudi ne vide stvarnu vjeru koja kroz pravu junačku ljubav djeluje za sve ljude i da ne budu dirnuti njome. Ako ih se uvjeri da ih Crkva ljubi najviše, i oni će se, unatoč svemu, vratiti k vjeri. Čak će i svoje živote položiti za tu vjeru.

Onaj tko ljubi svijet Marijinim srcem zna da ga ljubi najjačom ljubavlju, jer nijedna ljubav ne može biti jednaka ljubavi njihove Majke. Legija želi Mariji prikazati duše koje će Ona predati Duhu Svetomu, a Duh Sveti će iz tih duša učiniti poučljivo oruđe svojih planova i čudesa milosti koji će obnoviti lice zemlje na veću slavu Božju. Duffova velika oporuka koju je želio ostaviti svojim sinovima i kćerima diljem svijeta jest: "Obraćajte svijet!" Oni koji su tu poruku i oporuku u duhu Marijine legije shvatili ozbiljno i uzeli je k srcu stjecali su kreposti na herojskom stupnju te postali časni službenici Božji kao poticajni uzori i duhovni podržavatelji posvećenja života svih sinova i kćeri Majke Crkve. Nadahnjujući se na njihovu primjeru i pod vodstvom Duha Svetoga i današnji članovi mogu mnogo učiniti na evangelizaciji društva, osobito snagom vlastite autentičnosti.

LITERATURA

IZVORI

- *Službeni priručnik Marijine legije*, Koncilij Marijine legije, Dublin, 2005.

KNJIGE

- Cassinari, Ernesto, *Sv. Katarina Laboure*, Družba sestara milosrdnica, Zagreb, 1961.
- Cvekan, Paškal; Duda, Bonaventura; Lovrenčić, Leon, *Otajstva svete krunice*, Teovizija, Zagreb, 2001.
- Firtel, Hilde, *Apostel ohne Stola*, Kenisius Verlag, Freiburg, 1961.
- Firtel, Hilde, *Život za Krista – Frank Duff i Marijina legija*, Biskupijski ordinarijat, Đakovo, 1990.
- Kempenac, Toma, *Nasljeduj Krista*, Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1978.
- Montfort, Ljudevit Marija G., *Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici Mariji*, Symposion, Zagreb, 2005.
- Peffley, Mary, *Žena vjere – život Edel Mary Quinn*, Komicij Marijine legije, Zagreb, 2008.
- Suenens, Leon Joseph, *Teologija apostolata*, Naklada sv. Antuna, Zagreb, 2015.

DOKUMENTI

- Biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2015.
- Drugi vatikanski koncil,, “Apostolicam actuositatem. Dekret o apostolatu laika“, (18. XI. 1965.), u: *Dokumenti*, Zagreb, 1986.
- Drugi vatikanski koncil,, “Gaudium et spes. Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu“, (7. XII. 1965.) u: *Dokumenti*, Zagreb, 1986.
- Ivan Pavao II., *Redemptoris Mater. Otkupiteljeva Majka*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1994.
- Ivan Pavao II., *Rosarium Virginis Mariae*, https://hr.wikisource.org/wiki/Rosarium_Virginis_Mariae (posjećeno 27. VIII. 2023.)
- Katekizam Katoličke Crkve, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2016.
- Pavao VI., *Marialis cultus. O ispravnom štovanju Blažene Djevice Marije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1975.

ČLANCI

- *Alfie Lambe – Servant of God*, raspoloživo na:
<http://www.arlingtonregia.com/legionsaints/alfielambe.html> (posjećeno 7. VI. 2019.).
- Filipović, Mihovil, „Sv. Ljudevit Montfortski i Marijina legija“, u: *Marijin legionar* (1. III. 2016.) br. 27, 9-10.
- Fritz, Michael, „Fatima i Marijina legija“, u: *Marijin legionar* (1. VI. 2017.) 32, 8-10.
- Ivan Pavao II., *Angelus* (1. XI. 2003.) raspoloživo na:
<https://ika.hkm.hr/novosti/svetost-je-prvi-zahtjev-krscanskog-zivota/> (posjećeno 27. VIII. 2023.)
- Ivan Pavao II., *Kateheza na općoj audijenciji* (9. VII. 1997.), raspoloživo na:
<https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/audiences/1997.index.2.html>
(posjećeno 28. VIII. 2023.)
- McGregor, o. Bede, „Čudotvorna medaljica i Legija“ u: *Marijin legionar*, prosinac 2016., br. 30.
- Pavao VI., *Završni govor na trećem koncilskom periodu* (21. XI. 1964.), raspoloživo na:
http://w2.vatican.va/content/paul-vi/it/speeches/1964/documents/hf_p-vi_spe_19641121_conclusions-iii-sessions.html (posjećeno 8. VIII. 2019.).
- Zürchauer, Dario, *Znate li kako je nastala pobožnost krunice?* (7. IX. 2020.), raspoloživo na: <https://hkm.hr/vjera/znate-li-kako-je-nastala-poboznost-krunice/> (posjećeno 27. VIII. 2023.)

PRILOG

Rječnik legijskih izraza

Acies: godišnja legijska svečanost na blagdan Blagovijesti 25. ožujka ili blizu toga datuma, kada legionari obnavljaju svoju posvetu Gospi.

Allocutio: kratki nagovor duhovnika ili predsjednika na svakom legijskom sastanku.

Catena: dnevna molitva svih djelatnih i pomoćnih legionara koja se sastoji od molitve Magnificata (Veliča) i antifone.

Komicij: više vijeće koje upravlja radom nekoliko kurija.

Koncilij: središnje vijeće Marijine legije u Dublinu, Irska.

Kurija: vijeće koje upravlja radom nekoliko prezidija u jednom mjestu, gradu ili području. Službenici svih prezidija sastaju se svaki mjesec da rasprave o zajedničkom radu; kurija nadgleda i savjetuje svoje priključene prezidije koje treba dva puta godišnje posjetiti.

Pomoćni članovi: za razliku od djelatnih ne prisustvuju sastancima niti dobivaju zadatke, ali potpomažu legijski rad dnevnom molitvom krunice i legijskih molitava.

Pretorijanci: viši stupanj djelatnoga članstva gdje uz redovne dužnosti (tjedni sastanak i apostolat) dnevno mole sve legijske molitve, idu na sv. misu i pričest i mole od Crkve odobren časoslov.

Prezidij: osnovna grupa Marijinih legionara u župi ili drugdje. Ima pet službenika: duhovnik, predsjednik, dopredsjednik, tajnik i blagajnik. Za osnivanje prezidija potrebna je dozvola biskupa i župnika ili drugoga odgovornog svećenika.

Senat: vodeće vijeće za pojedinu zemlju ili regiju.

Tesera: molitvena knjižica Marijine legije.

Veksil: stijeg Marijine legije koji je prilagođeni stijeg drevne Rimske legije. Orao je zamijenjen golubom, simbolom Duha Svetoga, a lik cara ili konzula likom Marije Bezgrešne.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja, _____, kao pristupnik za stjecanje zvanja magistra/magistrice _____, izjavljujem da je ovaj diplomski rad rezultat isključivo mog vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskoga rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranoga rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga diplomskog rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Split, _____

Potpis

CONTRIBUTION OF THE LEGION OF MARY TO THE EVANGELIZATION OF THE SOCIETY

SUMMARY

In this graduation thesis, the author reflects on the Legion of Mary and its contribution to the evangelization of society. In the first chapter, he talks about the history of the formation of the Legion of Mary, showing its beginning, which happened more than a hundred years ago, its development and direction through the prism of the founder in the context of the state of the Church and the world at that time. The reasons and criteria, of what the Legion of Mary is, are presented. Its program, calling and mission are explained, as well as the necessary conditions for it to be able to operate in a certain area. In the second chapter author presents the essence and richness of the spiritual life of the Legion of Mary. Its reliance on the doctrine and practice of the Church and its generous awareness of the needs of her neighbours. Particular emphasis is placed on devotion to the Blessed Virgin Mary, who is not only the mother of Christ but also the mother to all people, stressing that true devotion to Mary must include service to souls, which the Legion strives to achieve through apostolate. The Eucharist and the prayer of the rosary have a special place in the lives of legionaries. They are foundations that help them in their spiritual growth and on the way to achieving the goal of the Legion of Mary. In the third, concluding chapter, reflections are presented on the specific contribution of the Legion of Mary to the mission of the Church, which is manifested in a special way in the recognition of her charisma by numerous Popes who expressed their support, emphasizing its role in upbuilding and expansion of the kingdom of God, always in loyalty and obedience to the Catholic Church. Some of its venerable members, stand out as representative examples of the embodiment of the Legion spirit and whose way of life calls each one of us to strive for holiness.

Key words: Eucharist, Frank Duff, rosary, Legion of Mary, Miraculous Medal, evangelization, devotion to the Blessed Virgin Mary.